

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

210/2014

(της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 27^η Ιουνίου του έτους δύο χιλιάδες δεκατέσσερα (2014) ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος: Δημήτριος Ράικος
Μέλη: Ευάγγελος Καραμανλής
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Ιωάννα Κουλούρη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Στυλιανή Τσιάβου

Εισηγητές: Τοπάλη Φωτεινή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Ζαχαρόπουλος Αριστοτέλης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν οι εισηγητές κ. Τοπάλη Φωτεινή και κ. Ζαχαρόπουλος Αριστοτέλης καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, οι οποίοι και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και της λήψης της απόφασης από τα Μέλη τους Συμβουλίου.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου ο Δήμος Χανίων να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4(α) του Π.Δ. 60/2007, για την ανάθεση εκπόνησης συμπληρωματικής σύμβασης μελετών σε εκτελούμενη σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο “Πράξη Εφαρμογής περιοχής Πασακάκι-Χαρακιάς και τμήματος της Πολεοδομικής Μελέτης Παχιανά II των Δήμων Ελ. Βενιζέλου και Θερίσου Νομού Χανίων”, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 47.212,50€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ .

1. Με το υπ’ αρ. πρωτ. οικ. 6539/3970/04-06-2014 αίτημα του Δήμου Χανίων προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) που παρελήφθη στις 19-06-2014 με αρ.πρωτ. 2641, ο Δήμος αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί, κατόπιν διενέργειας διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης,

στην ανάθεση 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης εκπόνησης μελετών σε εκτελούμενη σύμβαση μελέτης με τίτλο “Πράξη Εφαρμογής περιοχής Πασακάκι-Χαρακιάς και τμήματος της Πολεοδομικής Μελέτης Παχιανά II των Δήμων Ελ. Βενιζέλου και Θερίσου Νομού Χανίων”, προϋπολογιζόμενης δαπάνης **47.212,50€** μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η συμβατική αμοιβή της αρχικής μελέτης ήταν **234.776,23€** (χωρίς ΦΠΑ) και η δαπάνη του 1ου Σ.Π., στον οποίο συμπεριλαμβάνεται και η 1 Σ.Σ. ανέρχεται σε **492.578,98€** χωρίς ΦΠΑ.

2. Στο σχετικό αίτημα του Δήμου Χανίων, γίνεται επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 4 (α) του Π.Δ. 60/2007, στην οποία στηρίζεται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά.

3. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

3.α. Με το Π.Δ. 06-09-1994(ΦΕΚ 973Β/20-09-1994) εγκρίθηκε η Πολεοδομική Μελέτη της Πολεοδομικής ενότητας Πασακάκι (ΠΕ15) του Δήμου Ελ. Βενιζέλου και τμήματος της Πολεοδομικής Μελέτης Νέα Οριακή (ΠΕ13) του Δήμου Θερίσου και με το ΠΔ 19-01-1989 (ΦΕΚ 139Δ/08-03-1989) εγκρίθηκε τμήμα της Πολεοδομικής Μελέτης Παχιανά II του Δήμου Θερίσου.

Κατόπιν της με αρ. 199/2001 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ελευθερίου Βενιζέλου, ανατέθηκε από το Δήμο, σε σύμπραξη γραφείων μελετών, η εκπόνηση της μελέτης με τίτλο “Πράξη Εφαρμογής περιοχής Πασακάκι-Χαρακιάς και τμήματος της Πολεοδομικής Μελέτης Παχιανά II των Δήμων Ελ. Βενιζέλου και Θερίσου Νομού Χανίων” με συμβατική αμοιβή 234.776,23€, χωρίς ΦΠΑ 18%, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.716/1977. Η σύμβαση υπεγράφη στις 11-03-2002 με προβλεπόμενη ορισθείσα συνολική προθεσμία ολοκλήρωσης της μελέτης τους 24 μήνες. Σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αντικείμενο ήταν η εφαρμογή της εγκεκριμένης Πολεοδομικής μελέτης (Πράξη Εφαρμογής) της περιοχής Πασακάκι-Χαρακιάς και τμήματος της Πολεοδομικής Μελέτης Παχιανά II των Δήμων Ελ. Βενιζέλου και Θερίσου, και περιελάμβανε γενικά τις εργασίες ανασύνταξης κτηματογραφικού υποβάθρου-εφαρμογή Π.Μ., τις υψομετρικές μελέτες και την σύνταξη της πράξης εφαρμογής για τις περιοχές που καθορίστηκαν με τα προαναφερθέντα Π.Δ.

3.β. Στις 17-03-2014 το Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας Κρήτης (πρακτικό 3/2014, γνωμοδότηση 49), μετά από το αίτημα με αρ. πρ. Οικ. 2600/25-02-2014 της Διεύθυνσης Υπηρεσίας Δόμησης, γνωμοδότησε ομόφωνα θετικά υπέρ της έγκρισης του 1ου Σ.Π. της μελέτης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν. 716/1977, δαπάνης 492.578,98€ χωρίς ΦΠΑ. Στον υπόψη Σ.Π. συμπεριλαμβάνεται και η 1 ΣΣ δαπάνης 47.212,50€ χωρίς ΦΠΑ και διαβίβασε στο δήμο Χανίων την εν λόγω γνωμοδότηση.

3.γ. Μέχρι σήμερα έχει εγκριθεί παράταση της συμβατικής προθεσμίας εκπόνησης της μελέτης έως τις 18-04-2013 (απόφαση 279/6-10-2010 Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Ελ. Βενιζέλου). Στο δε αίτημα της αιτούσας αναφέρεται “ότι στην ίδια απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, για την έγκριση του 1ου Σ.Π., θα περιλαμβάνεται και η έγκριση για παράταση του χρονοδιαγράμματος της μελέτης.....”.

4. Με το παρόν αίτημά του, ο Δήμος Χανίων, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για την υπογραφή 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης Μελετών αμοιβής 47.212,50€ (χωρίς ΦΠΑ) κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση, στη βάση του άρθρου 25 παρ. 4α του Π.Δ 60/2007. Στο Σχέδιο Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου αναφέρεται ότι “Στον 1ο ΑΠΕ δαπάνης 492.578,98€, χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβάνεται και η αμοιβή για νέες εργασίες προσαρμογής των δεδομένων της μελέτης προκειμένου να εισαχθούν στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, εργασία που προέκυψε-σαν ανάγκη- αργότερα από την υπογραφή της σύμβασης και είναι πέραν του συμβατικού αντικειμένου, είναι 47.212,50€.....”.

II. Νομικό πλαίσιο

5. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011 (ΦΕΚ 204/Α), «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων...», όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του Π.Δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του Π.Δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]»

6. Στο Π.Δ. 60/2007 (ΦΕΚ 64/Α) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζεται ότι:

Άρθρο 6

Ποσά των κατωτάτων ορίων των δημοσίων συμβάσεων

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 2004/18)

“1. Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, [...]».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 του υπ' αριθ. 1336/2013 Κανονισμού (ΕΕ) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 «για την τροποποίηση των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε σε 207.000,00 ευρώ, από 01-01-2014.

Άρθρο 8

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των δημοσίων συμβάσεων, των συμφωνιών-πλαisiών και των δυναμικών συστημάτων αγορών

(άρθρο 9 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης».....”

2. “Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης[...].”

Άρθρο 25

Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού

(άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις [...]»

4. Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών: α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της

υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης,».

7. Στην παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν.716/1977 (ΦΕΚ 295/ Α) : «Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπόνησεως μελετών», με τίτλο « Επέκτασις, συμπλήρωσις και τροποποιήσις συμβάσεως» ορίζεται: «1. Εάν παραστεί ανάγκη επεκτάσεως συμπληρώσεως ή τροποποιήσεως της συμβάσεως εντός του αρχικού αντικειμένου αυτής, ο ανάδοχος υποχρεούται, κατόπιν υπογραφής μετά του εργοδότη συμπληρωματικής συμβάσεως, μετά γνώμης του αρμοδίου Συμβουλίου, να προβή εις την μελέτην του συμπληρωματικού αντικειμένου ή η κατ' αποκοπήν αμοιβή του αναδόχου κατά περίπτωσιν δεν υπερβαίνει το 50% των αρχικών τοιούτων, αναθεωρουμένων κατά τας κειμένας διατάξεις.»

8. Στο Ν. 3316/05 (ΦΕΚ 42/Α) «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, ορίζεται:

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής - Κατηγορίες μελετών

«1. Ο νόμος αυτός ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση όλων των δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας, για την εκπόνηση μελετών και παροχή λοιπών υπηρεσιών μηχανικού και των άλλων ελευθερίων επαγγελματιών των κατηγοριών μελετών της παραγράφου 2, που εμπίπτουν καθ' ύλην στο «Παράρτημα II Α» της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και στο «Παράρτημα ΧVIIA» της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας Αρχής. Για τις ανωτέρω συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω Οδηγιών, ο παρών νόμος εναρμονίζει το εθνικό δίκαιο προς αυτές.»...

Άρθρο 29

Συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες

«1. Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης προκύψει ανάγκη εκπόνησης συμπληρωματικών μελετών ή παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών, που κατά το είδος ή το μέγεθος (ποσότητα) δεν περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση, καταρτίζεται συγκριτικός πίνακας κατά την παράγραφο 5 και συμπληρωματική σύμβαση με τον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, μετά από γνώμη του αρμοδίου τεχνικού συμβουλίου. Προϋποθέσεις για την έγκυρη σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης είναι: α) να είναι αναγκαίες οι συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες για την ολοκλήρωση της αρχικής σύμβασης, β) να συντρέχει περίπτωση που δεν μπορούσε να προβλεφθεί κατά τη σύναψή της, γ) να μη μπορούν οι συμπληρωματικές υπηρεσίες, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τον εργοδότη ή να κρίνονται απολύτως αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της έστω και αν μπορούν να διαχωριστούν από αυτήν. Η συνολική αμοιβή των συμπληρωματικών συμβάσεων δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά το πενήντα τοις εκατό (50%) της αρχικής συμβατικής αμοιβής.»...

Άρθρο 45

Γενικές Μεταβατικές διατάξεις

.....

3. Όπου οι κείμενες διατάξεις παραπέμπουν σε διατάξεις του Ν. 716/1977 και στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν προς εκτέλεσή του, η παραπομπή νοείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού και στο προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του.»....

Άρθρο 46

Διατηρούμενες και καταργούμενες διατάξεις

.....

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται:

.....

στ) ο Ν. 716/1977, τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν προς εκτέλεσή του, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου.»....

III. Νομική Εκτίμηση

9. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών με την έννοια της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 60/2007. Η προϋπολογισθείσα δαπάνη της αρχικής σύμβασης, όπως αποτιμήθηκε κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού, ανέρχεται στο ποσό των 234.776,23€ (χωρίς Φ.Π.Α.), η δε συμβατική αμοιβή στο ποσό των 234.776,23 € (χωρίς Φ.Π.Α). Η συνολική αθροισόμενη αξία βάσει του άρθρου 8 παρ. 1 του Π.Δ. 60/2007, τόσο της αρχικής, όσο και της συμπληρωματικής σύμβασης, υπερβαίνει το ποσό των κατώτατων ορίων δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που τίθενται με το άρθρο 6 του Π.Δ. 60/2007, όπως αυτά ισχύουν μετά τη δημοσίευση του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθ. 1336/2013, ήτοι το ποσό των 207.000,00€ χωρίς Φ.Π.Α. και συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για εξέταση του αιτήματος και παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

10. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 11, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/50 και το άρθρο 31, σημείο 4, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/18, (εννοιολογικά σχεδόν ταυτόσημα) καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής ασκήσεως των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από τη Συνθήκη ΛΕΕ στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, το δε βάρος αποδείξεως σχετικά με τη συνδρομή των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέκκλιση από τους εν λόγω κανόνες φέρει ο διάδικος που τις επικαλείται (βλ. αποφάσεις της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2003, σ. I-3609, σκέψη 58' της 18ης Νοεμβρίου 2004, C-126/03, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2004, σ. I-11197, σκέψη 23' της 11ης Ιανουαρίου 2005, C-26/03, Stadt Halle και RPL Lochau, Συλλογή 2005, σ. I-1, σκέψη 46, καθώς και της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2008, σ. I-2173, σκέψεις 57 και 58 και C-601/2010 της 27ης Οκτωβρίου 2011, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας). Προκειμένου η οδηγία 2004/18/EK να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περι-

πτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά ΙΣ.Π.ανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

11. Συγκεκριμένα, για την κατάρτιση συμπληρωματικής σύμβασης υπηρεσιών με την εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, εφόσον αυτή λαμβάνει χώρα υπό το καθεστώς ισχύος του Π.Δ. 60/2007 και του Ν. 3316/2005, διέπεται από τις διατάξεις αυτών, ασχέτως εάν η σύναψη της σύμβασης της αρχικής μελέτης πραγματοποιήθηκε στη βάση των διατάξεων του προϊσχύσαντος θεσμικού πλαισίου, δηλαδή του Π.Δ. 346/1998 και του Ν. 716/1977. Συνεπώς, προκειμένου να είναι νόμιμη μια τέτοια διαδικασία θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 25 παρ. 4α του Π.Δ 60/2007, εννοιολογικά ταυτόσημες με αυτές του άρθρου 29 του Ν. 3316/2005 (Ελ.Συν VII Τμ. 189/2007). Ειδικότερα:

α) οι συμπληρωματικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρουσιάζουν αναγκαία συνάφεια με το αρχικό συμβατικό αντικείμενο, αλλά δεν περιελήφθησαν στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση,
β) η παροχή των υπηρεσιών αυτών κατέστη αναγκαία για την εκτέλεση του αρχικού συμβατικού αντικειμένου λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων,
γ) η ανάθεση να γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή,
δ) οι συμπληρωματικές υπηρεσίες είτε δεν μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της.
ε) το συνολικό ποσό αυτών των συμβάσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης (βλ. ενδεικτικά, ΔΕΕ στην υπόθεση 601/2010 *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας*, Ελ. Συν./Τμ. Μείζονος Επταμελούς Σύνθεσης 3210/2011, 2429/2011, Ελ. Συν. /Τμ. VI, 897/2012, 288/2012, 2069/2010)

12. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την ανωτέρω υπ' αριθμ. ε) προϋπόθεση, διαπιστώνονται τα εξής:
Οι αρχικά προεκτιμηθείσες ποσότητες της μελέτης, που οδήγησαν στην προεκτιμώμενη αμοιβή των 234.776,23€ (χωρίς Φ.Π.Α), θεωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 60/2007, βάσει του οποίου εξετάζεται το αίτημα, ως το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης και το ποσό του συμφωνητικού που ταυτίζεται με την προεκτιμηθείσα αμοιβή, ως το συμβατικό τίμημα του αναδόχου. Οι επιπλέον ποσότητες των εργασιών που οδηγούν στην αύξηση της συμβατικής αμοιβής, σύμφωνα με τον 1ο ΣΠ, πρέπει να εξεταστούν, ως προς την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 25, παρ. 4α του Π.Δ. 60/2007.
Με αυτό το δεδομένο, δεν επιτρέπεται το συνολικό ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων να υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης. Στην υπό εξέταση περίπτωση, η συμβατική αμοιβή της αρχικής μελέτης, σύμφωνα με το από 11.03.2002 ιδιωτικό συμφωνητικό προσδιορίζεται σε 234.776,23€, πλέον Φ.Π.Α. και με τον προτεινόμενο 1ο ΣΠ διαμορφώνεται στο ποσό των 445.366,48, πλέον Φ.Π.Α., ήτοι αυξάνεται κατά 210.590,25€ (ποσοστό 89,7%). Περαιτέρω, αθροισομένης και της δαπάνης των αιτούμενων νέων πρόσθετων εργασιών, η συνολική δαπάνη χωρίς ΦΠΑ του 1ου ΣΠ, ανέρχεται στο ποσό των 492.578,98, υπερβαίνει δηλαδή την αρχική συμβατική αμοιβή κατά 257.802,75€, ήτοι ποσοστό 109,8%. Βάσει των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι δεν πληρούται η ως άνω, υπ'αρ. ε), προϋπόθεση του άρθρου 25, παρ.4α του Π.Δ. 60/2007, καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν. 3316/2005.

Ως εκ τούτου, παρέλκει η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 25, παρ. 4, περ. α του Π.Δ. 60/2007

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει::

Τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ περ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση προς σύναψη της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης, **λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα 27 Ιουνίου 2014

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Ράϊκος Δημήτριος